

प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना सन २०२२-२३ अंतर्गत जिल्हास्तरावरील नवीन कामांना प्रशासकीय मान्यता देऊन निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : टिडीसी २०२३/०३/प्र.क्र.१२०/पर्यटन,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : २३ मार्च, २०२३.

संदर्भ :- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१०/०८/प्र.क्र.४६३/ पर्यटन, दिनांक ०४.११.२०१०.
२) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४.०४.२०२२

शासन निर्णय :

पर्यटनस्थळांच्या ठिकाणी पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी प्रादेशिक पर्यटन योजनेंतर्गत सन २०२२-२३ मध्ये खालील तक्त्यामध्ये नमूद केलेल्या जिल्हास्तरावरील कामांसाठी रुपये १४८४.०१ लक्ष एवढ्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता देऊन सदर कामांसाठी स्तंभ क्रमांक ४ येथे नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रुपये ७४१.९९ लक्ष (अक्षरी सात कोटी एकेचाळीस लक्ष नव्याण्णव हजार फक्त) एवढा निधी सन २०२२-२३ मध्ये संबंधित जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यास शासन याद्वारे मान्यता देत आहे.

(रुपये लक्षात)

अ.क्र.	कामे	अंदाजित रक्कम	या आदेशान्वये वितरीत रक्कम	कार्यान्वयीन यंत्रणा
१	२	३	४	
१) नाशिक	मौजे घोटेवाडी, ता. सिन्नर येथे अश्विनाथ महाराज (आशापुरी) मंदिर पर्यटन क्षेत्र विकास करणे, ता. सिन्नर	१००.००	५०.००	अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, नाशिक
२) नाशिक	पर्यटन क्षेत्र बेझे (चक्रतिर्थ) चाकोरे ते गणेशगाव रस्ता तयार करणे, ता. त्र्यंबकेश्वर, जि. नाशिक	१००.००	५०.००	कार्यकारी अभियंता, बांधकाम (इवद) विभाग क्र. १, जिल्हा परिषद, नाशिक
३) नाशिक	मोजे सुकेणे येथील श्री दत्त मंदिर परिसराचा विकास व सुशोभीकरण करणे	१००.००	५०.००	अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, नाशिक

४) नंदुरबार	मौजे सोरापाडा, ता. अक्कलकुवा येथील विविध कामे			कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, नंदुरबार
१	मौजे सोरापाडा येथे ईश्वर गायकवाड यांच्या घरापासून मंदिरापर्यंतच्या रस्त्याचे कॉक्रीटीकरण करणे.			
२	मौजे सोरापाडा येथे मंदिराच्या आवारात पेव्हर ब्लॉक बसविणे	५०.००	२५.००	
	एकूण	१००.००	५०.००	
५) अहमदनगर	भंडारदारा गार्डन डेव्हलपमेंट डान्सींग कारंजे व धरण परिसर सुशोभिकरण करणे, ता. अकोले, जि. अहमदनगर	७०.००	३५.००	कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, संगमनेर
६) अहमदनगर	रंधा डान्सींग कारंजे बोट क्लब व सुशोभिकरण करणे, ता. अकोले	३०.००	१५.००	
७) सातारा	तळबीड, ता. कराड येथील वसंतगडाचे सुशोभिकरण करणे.	२००.००	१००.००	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सातारा
८) कोल्हापूर	पुनाळ, ता. पन्हाळा येथील छत्रपती संभाजीराजे यांचे अंगरक्षक वीर जोत्याजी केसरकर यांच्या स्मारकाकडे जाणारा रस्ता करणे व गटर बांधणे	८४.०३	४२.०१	कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद, कोल्हापूर
९) कोल्हापूर	करवीर तालुक्यातील महादेव मंदिर येथील परिसर विकास कामे			
१	मौजे कणेरी येथील महादेव मंदिर परिसर पोहोच रस्ते सुधारणा करणे	९९.९९	४९.९९	कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद,

२	महादेव मंदिर परिसरात वाहनतळ व गटारी करणे	९९.९९	४९.९९	कोल्हापूर
	एकूण	१९९.९८	९९.९८	
१०) नागपूर	मौजा नवरगाव, ता. रामटेक, जिल्हा नागपूर येथील बोधीसत्त्व नागार्जुन महाविहार नागार्जुन टेकडी येथील विकास कामे	२००.००	१००.००	मुख्य अभियंता, सा.बां.प्रादेशिक विभाग, नागपूर
११) जालना	मौजे रांजणी, जि. जालना येथील रेणुकामाता मंदिर येथील विकास कामे			कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्र.२, जालना
१	रेणुका माता मंदिर परिसरात सिमेंट काँक्रीट रस्त्याचे बांधकाम करणे	९९.७२	१००.००	
२	रेणुका माता मंदिर ते रांजणी गाव रस्त्यावरील पुलाचे बांधकाम करणे	१९.९७		
३	रेणुका माता मंदिराच्या मागील बाजूस संरक्षक भिंतीचे बांधकाम करणे	५९.८८		
४	रेणुका माता मंदिरात पार्किंग मागील शेडचे बांधकाम करणे	२०.४३		
	एकूण	२००.००	१००.००	
१२) नांदेड	गोपाळचावडी, ता. जि. नांदेड येथील संत विठ्ठल महाराज मंदिर मठ परीसरामध्ये महिला व पुरुषांकरीता अद्ययावत स्नानगृह बांधणे, घाट बांधणे तसेच सभागृह बांधणे	१००.००	५०.००	कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नांदेड
	एकूण १ ते १२	१४८४.०१	७४१.९९	

०२. अटी व शर्ती :-

- उपरोक्त कामे दर्जेदार स्वरूपाची व्हावीत, याकरीता स्थापत्य विशारदांची (Theme Based Architect) नेमणूक करून प्रत्यक्ष कामे नामांकित कंत्राटदारांच्या माध्यमातून करण्यात यावीत व त्या कामांचे योग्य संनियंत्रण आणि गुणनियंत्रण करण्यात यावे.
- वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.

- ३) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहिल व जादा खर्चा प्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.
- ४) मंजूर तरतुदीतून करावयाचा खर्च वित्त विभागाच्या प्रचलित आदेशांनुसार करण्यात यावा व मंजूर कामे तात्काळ पूर्ण करावीत.
- ५) पर्यटन विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून केलेल्या कामाच्या ठिकाणी सदर कामे पर्यटन विभागाने प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून केली असल्याबाबतचे फलक लावण्यात यावेत.
- ६) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ७) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/ प्र.क्र.१५/ कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
- ८) तांत्रिक मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात यावी.
- ९) रस्त्यांच्या प्रस्तावित कामांच्या प्रकरणांमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियमावलीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- १०) योजनेत्तर स्वरूपाच्या कामासाठी (देखभाल/दुरुस्ती इ.) सदरची तरतूद उपयोगात आणली जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- ११) सदर कामांपैकी जी कामे तीर्थक्षेत्रांच्या विकासासाठी प्रस्तावित करून देवस्थान/ संस्थेच्या जागेवर करण्यात येणार आहेत अशा कामांसंदर्भात सदर देवस्थान/ संस्थेकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे बंधनकारक राहिल. तसेच अशा कामाच्या पूर्णत्वानंतर त्या संदर्भातील देखभाल/दुरुस्ती, संबंधित संस्थेने करण्यासंदर्भात संबंधित जिल्हाधिका-यांनी संबंधित देवस्थान / संस्थेबरोबर करारनामा करणे बंधनकारक राहिल. अशा प्रकारच्या देखभाल दुरुस्तीकरीता शासनाकडून यापुढे कोणत्याही प्रकारचा निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही, याची नोंद घेण्यात यावी व तशी अट करारात अंतर्भूत करण्यात यावी. तसेच या कामामुळे निर्माण होणाऱ्या सर्व सुविधा तसेच पर्यटन स्थळ सर्व नागरीकांसाठी खुले राहिल, अशी अट करारात समाविष्ट करण्यात यावी.
- १२) सदर निधीतून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणा-या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास व पर्यटन संचालनालयास न चुकता सादर करावीत. तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर पूर्णत्वाचा दाखला आणि निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता शासनास व पर्यटन संचालनालयास सादर करण्यात यावे.

- १३) संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पूर्ण करण्यात आले नाही याची खात्री करूनच निधीचे वितरण करावे. मंजूर असलेले काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पूर्ण करण्यात आले असल्यास संबंधित कामास वितरित केलेला निधी शासनास परत करण्यात यावा व झालेल्या अनियमिततेबद्दल संबंधितांवर उचित कारवाई करण्यात यावी.
- १४) उर्वरित निधीची मागणी करताना उपयोगिता प्रमाणपत्र व कामाची गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे प्रत्यक्ष तपासणी करून कामाच्या गुणवत्तेबाबत व कामाच्या सद्यस्थितीबाबतचा प्रमाणित अहवाल (छायाचित्रांसह) शासनास सादर करण्यात यावा.
- १५) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालाची तसेच इतर अनुषंगिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहिल.
- १६) काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर पर्यटक सुविधा तात्काळ उपयोगात आणण्याच्या दृष्टीने काम सुरु असतानाच पूर्व नियोजन करावे.

०३. वर नमूद करण्यात आलेला खर्च हा सन २०२२-२३ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून मुख्यलेखाशीर्ष "मागणी क्रमांक झेडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध ठिकाणांसाठी मूलभूत सुविधांकरीता अनुदाने (३४५२ १९५८) ३१ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखालील मंजूर तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. या प्रकरणी मंजूर करण्यात आलेल्या (प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेंतर्गत) सहायक अनुदानाची रक्कम आहरण करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता संबंधित सहायक जिल्हा नियोजन अधिकारी/ जिल्हा नियोजन अधिकारी यांना 'आहरण व संवितरण अधिकारी' व संबंधित जिल्हाधिकारी यांना 'नियंत्रण अधिकारी' घोषित करण्यात येत आहे. सदर निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालयात देयके सादर करून संबंधितांना वितरीत करण्यात यावी. सदर कार्यवाहीबाबतचा अनुपालन अहवाल पर्यटन संचालनालयास व शासनास एक महिन्यात सादर करण्यात यावा.

०४. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२२/ प्र.क्र.४३/ अर्थ-३, दि.०४.०४.२०२२ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत असून वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२२/ प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४.०४.२०२२ च्या परिशिष्टामधील तपासणीसूची बाबींची व अटींची पूर्तता करण्यात आली आहे.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०३२३१५४३१८४५२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(उज्ज्वला दांडेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर

३. महालेखापाल, (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
४. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. संबंधित सर्व जिल्हाधिकारी.
६. संबंधित सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी.
७. संबंधित सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
८. नियोजन विभाग (कार्यासन-१४११/१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
९. वित्त विभाग (का.व्यय-१५/ अर्थसंकल्प) मंत्रालय, मुंबई.
१०. अवर सचिव, (अर्थसंकल्प शाखा) पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग, मंत्रालय, मुंबई. (यांना आदेशात नमूद करण्यात आलेल्या संबंधित नियंत्रक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय यांच्याकडे निधी वितरीत करण्याच्या विनंतीसह)
११. निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन.
